

Doğru bilgi doğru kaynaktan alınır...

TARİHİN SATIR ARALARINDAN

❧ 1 ❧

Ömer Faruk Yılmaz

ÇAMLICA

İÇİNDEKİLER

İlimlerin Anası Tarihtir	17
Uçmayı Başaran İlk İnsan Endülüslü Abbâs b. Firnâs	17
Kapkaççılara Eşeğe Ters Binme Cezası.....	19
Geçimini Kaşık Satarak Sağladı.....	20
Bre Doğan!.....	20
Kemânkeş Padişahlar	23
Savaş Hileleri	24
Bir Atın Mezar Taşı Kitabesi	25
Çin’de Bir Osmanlı Üniversitesi	27
Boğaziçi’nde İlk Vapurlar.....	28
Hazret-i Osman’ın (r.a.) Kabrinin Fotoğrafı	28
Câize Avı.....	29
En Çok İsme Sâhip Yegâne Şehir: İstanbul	30
Seylan’da Osmanlı Sevgisi	31
“Efendileri Sevmek Saâdetin Anahtarıdır”	33
Yeniçeri Aşçısı İken “Paşa” Oldu.....	33
Orhan Gazi’nin Miğferini Bulan Adam.....	33
Yarım Ton Yük Taşıyan Hamal Arkalıkları	34
Saatte On Kelime Söyleyen Türk Ordusu.....	35
Toplar Merasimle Dökülürdü	35
Devleti Batıracak Üç Şey.....	36

Aktı Kevser Gibi Bu Âb-ı Latif Oldu Sebîl.....	36
Yeniçeri “Nişan”ı	38
Abdest Alma Makinesi	38
Mimar Sinan’ın Muazzam Mahâreti	40
Bir Ak Sakallı Gerek	40
Esnâf Mührü	41
Sultan Vahidüddin İngiliz Muhipleri Cemiyeti’ne Üye miydi? ..	41
Bir Zamanlar Deri Deposu Olan Câmi	41
Padişahların da Sanat ve Meslekleri Vardı	44
Sultanın Alın Teri	47
Osmanlıların İş Ahlâkı	47
Kurmancan Datka ve Evlat Acısı	49
“Yazık, Cihan Bir Kahraman Kaybetti”	51
Türkler Adil ve Merhametlidirler	51
Hırka-i Saâdet Üç Tanedir	53
Asâ	54
İlk Türk Sergisi	54
“Selâtin Câmii” Ne Demektir?	55
Küçük Kıyâmet.....	55
Türkiye ve Tanzîmat	56
Takiyüddîn Râsîd, Galileo’dan Önce Teleskop Kullandı	57
Devletin Resmî Dili Türkçedir	58
Konağın Gerçek Sahibi	59
Sultan İbrahim Deli miydi?.....	59
Ölür müsün, Öldürür müsün?.....	60
Koyduğun Kânûna Uy!.....	61
100 Yılda Yapılan Dört Minâre.....	61
Osmanlı Devleti’nin Kuruluşunun 600. Senesinde “İstiklâl-i Osmanî”	62
Devşirmelikte Çocuklar Zorla mı Alınıyordu?	64
Seferden Vazgeçsin, Fesâda Sebep Olur	67
Yedi Yıl Çalmayan Zil	67
Hafızıkütüp Kime Denir?	67

“Şahsî Menfaatleriniz İçin Devletin ve Milletin Menfaatlerini Pâyimâl Ettiniz!”	69
“Bunlarda Medîne-i Münevvere'nin Tozu Var”	71
Memnun Olmasa On Gün Önce Gelir miydi?	71
Asıl Fazilet, Hasminın da Takdir Ettiğidir	72
Murâd Edilen, Sultan Selîm'dir	74
Osmanlı'nın Kısa Zamanda Büyümesinin Sırrı	75
Hayfa'da İnşa Edilen Hicaz Demiryolu Âbidesi	76
Fâtih Sultan Mehmed Han Nasıl Vefat Etti?	77
650 Yıllık Lezzet: Simit	77
İmâm-ı Âzam'ın Talebesine Nasihati	78
Siz Ne Milletsiniz ki Biz Size Haraç Verelim?	81
Selçukluların Kuşatma Taktiği	81
Osmanlı Tarihinde İlkler	81
Ramazan-ı Şerif'te Kadir Gecesi Alayı	83
Hicaz Demiryolu'nun Manevî Cephesi	84
Toprak Para İle Satılmaz!	84
Şehid Oldu İki Gâzi	86
Boğaziçi'ne Tüp Geçit Projeleri 1,5 Asır Önce Yapılmıştı ...	86
İnsanlığın En Muhteşem Harikası	87
En Uzun ve En Küçük Padişah	88
İlk Tükenmez Kalem	88
Yüzyıllar Önce Peygamberimiz İçin Yapılan Ev	88
Kahvecibaşılık	89
“Kendi Askerim Beni Bu Hâle Koydu!”	89
Böyle Alay Görülmedi	90
Semayı Aydınlatan Mahyalar	92
Evlâd-ı Fâtihân	93
1868 Tarihli Kabe-i Muazzama Krokisi	94
Zarâfet ve Merhamet Âbidesi Kuşevleri	95
İslam Dünyasında Niçin Hürriyet Mücadelesi Yoktur?	96
“Hüsn-i Hatt”ın Sultanları	96
Yüksek Yer	98

Sultan Alp Arslan'ın Şehid Edilmesi.....	98
Belediye Zabıta Teşkilatı'nın Kuruluşu.....	99
Osmanlı Padişahları Kaç Yıl Yaşadı?.....	99
Harem ile Selamlık Arasındaki Dolap	100
Saye Ocağı Nedir?.....	101
Fakir ile Zengini Buluşturan Sadaka Taşları	101
Binbaşığı Emekli Eden Miğfer	102
Câmiye Neden “Nuruosmaniye” denildi?.....	103
Her Peygamber İçin Bir Akçe	105
Sultan İkinci Mahmûd Han'ın Rekoru	105
Çeşme Faciası	105
Dostlar Alışverişte Görsün	106
Sultan Melikşâh'ın Duası	107
Mihal Gazi Nasıl Müslüman Oldu?.....	107
İlk Denizaltıyı 1719'da İstanbul Halkı Gördü.....	108
Üç Şehirde 36 Osmanlı Padişah Türbesi.....	109
Osmanlı Sarayında Bayram Merasimi	110
Sıfır Üzerine Kurulmuş Bir Medeniyet.....	111
Osmanlı “Devlet” midir, “İmparatorluk” mudur?.....	113
Adımı Vereceklerine Ev Verselerdi!	114
Ağaç Dikmek	114
Emir Timur'un İsteği İle Yapılan “Tay (Büyük) Kazan”	115
Padişahın Sözü Kanun Olup, Onların Üzerinde Hiçbir Güç Yok muydu?	116
Tarihî Bir Miras Nasıl Yok Oldu?.....	116
Mikrobu İlk Keşfeden Kişi.....	118
Atını Havada Tutan Okçu.....	118
Mimar Sinan'ın İmzasını Koyduğu Tek Eser	118
Harfler Kendi Aralarında Hızla Yer Değiştirmeye Başladılar... ..	120
Önce Hazîne Deposu Sonra Zindan Oldu: Yedikule	121
Büyük Vezirin İnceliği	122
Hakikî Nişan	122
İlk Resmî Gazete: Takvîm-i Vekâyî	123

Elden Ele Yürütülen Cenaze	123
Padişah Sultan Abdülmecid'in Hassasiyeti	124
Bu Kimse Tanıdığım Değildir	124
İmâm-ı Âzam Ebû Hanîfe Kimdir?	124
Ağakapusu Yangın Kulesi ve "Köşklü"ler	126
Kuru Üzüm ve Yumurta ile Beslenen At: Hayyam	126
Hicrî Yılbaşı ve Hicrî Takvim	126
Minarelerde İlk Kandil	128
Hangisi Daha Büyük Hırsızlık	128
Krank Mili Kimin İcadı?	129
Düşmanlığın Böylesi	129
Sultan İkinci Mahmûd Han'ın Elmaslı Şemsiyesi	129
Eminönü-Karaköy Arasında Dört Köprü	129
190 Yaşında Ölen Zaro Ağa	130
Aydos Kalesi'ni Fetheden Rüya	130
Hayvan Sevgisine İbretlik Örnekler	133
Mostar'da Binleri Ağlatan Mehter	134
Garip Bir Mezar Taşı	134
Çadırı Başına Yıkıtılan Sadrazam	135
Doyduklarında Sizi Yemekten Vazgeçerler	135
Âlimlerin En Kötüsü	135
Acemi Berberin Önüne Oturan Sonucuna Katlanırdı	136
Kitapların Altına mı Koyalım Üstüne mi?	136
İmparatoriçe Ne Bilsin?	137
İçeride Bomba Var	137
Osmanlılar Kaç Savaş Yaptı?	138
Hükümdâr Toprak Vermez	138
Balta Limanı Ticaret Antlaşması İhaneti	138
"O Halde Öbürünü Öldürün"	139
1000 Yıl Önce, El-Mevsilî'nin Katarakt Ameliyatı	139
Eski Saray ve Yeni Saray Hangileridir?	140
Kaybolan Câmî: Merzifonlu Karamustafa Paşa Câmîi	141
Sultan İkinci Mahmûd Han Öldürülmekten Nasıl Kurtuldu?	142

İlk ve Son Defa Kılıç Kuşanan Padişahlar	144
Mukaddes Emanetler İstanbul'a Nasıl Nakledildi?	144
Misyonerlerin Gâyesi	146
İstanbul'a Göç Yasak	147
Ubeydullah-ı Ahrâr Hazretlerinden (k.s.)	
Fatih Sultan Mehmed Han'a Yardım	148
"Beytü'l-mal Kirlenmesin"	150
Yer Üstünde Peygamberimiz'den	
Fazla Gezmekten Haya Ederim.....	150
İlim Başka İrfan Başkadır.....	150
14'üncü Padişahı, 14 Sene Padişahlık Yaptı.....	152
Kaleyi Teslim Alan Adalet!	152
Her Zamanın Bir İcabı Var	154
Selçuklu Sultanlarının Ebedî İstirahatgâhı	155
Doğancı Delikanlı ve Sofya'nın Fethi	156
Bu da Tesadüf mü?.....	157
Aş Dağıtan Padişah	157
Mostar Köprüsü	157
Konya'nın Mevlevîliği.....	159
Câmi Temelinden Çeşmeye Su	159
Acıttım Değil mi?.....	160
Yıldırım Bâyezîd Han İntihar Etti mi?.....	160
Cebir.....	162
Çobanlar Profesör Oldu	163
Mezhep Düşmanlığı ve Osmanlı Adaleti	163
Bulgaristan'da Osmanlı Hayır Eserleri.....	164
Ulubatlı Hasan Diye Birisi Yok mu?	165
Optiğin Babası İbn-i Heysem	166
İlklerin Veziri Nizamülmülk	167
En Çok İktidarda Kalan Sadrazam	167
Sayarken Zahmet Çekmezsın!.....	168
Mehterden Mızıkai Hümayun'a Osmanlı'da	
Millî Marşlar ve Hamîdiye Marşı	168

Hareme Yabancı Kimse Giremez!	171
Etiyopya'da Bir Osmanlı Generali	172
“Müjdeler Olsun Ey Osman!”	172
İstanbul Boğazı Dondu	173
Yeni Câmi İbadete Açıldı	173
Osmanlı'da İlk Matbaa	174
Padişahların Günlük Programları Nasıl Olurdu?.....	175
Ağırlığınca Altın Ederdi	177
Cuma Günleri Hayvanları Kullanmak Yasak	177
Ben Ödeyeceğim	179
Savaş Tazminatı Olarak Alınan Kitaplar	180
Kimin Düşünü Daha Güzel?	180
Zamanımızın En Kuvvetli Devleti Hangisidir?	181
İkinci Abdülhamid Han Devrinin İstihbârât Raporları Yangında Yok Oldu.....	181
Sultan Dördüncü Murad'ın Müthiş “Darp Atışı”	182
Ramazan-ı Şerif'in İlanı Merasimle Olurdu.....	182
Her Şeyin En Güzeline Layık Olan Yer	183
Cem Sultan ve Sultan İkinci Bâyezîd Han.....	184
Peygamber Efendimiz'in Yavuz Sultan Selim Han'ı Daveti ..	186
Her Koyun Kendi Bacağından mı Asılır?	189
Sultan İkinci Selim Han'ın Rus Çarı 4. İvan'a Mektubu	190
Bosna Beylerbeyine Hüküm ki.....	190
Sakal Vergisi	192
Orada Ne İşiniz Vardı?	192
Ali Efendi'ye Neden “Zembilli” Denildi?	192
Tiryâkî Hasan Paşa'nın Bir Nutku	193
İbn-i Heysem'in “Atmosfer”i.....	195
Bayezid Külliyesi.....	195
Sultan Vahîdüddîn Han Kaçtı mı?	196
Ramazan-ı Şerif'te İşsiz Kalan Hayır Cemiyetleri	199
Tandırılı Kayık.....	199
Esâretten Çalışarak Kurtulan Bizanslılar	199

Sarayda Kurulan İlim Meclisi: Huzûr-ı Hümâyûn Dersleri ...	200
Türkiye’de İlk Tütûn.....	201
Mukaddes Emânetler 713 Adettir.....	202
Hırka-i Saâdet Dairesi’nin Tozuna Bile Hürmet	203
En Uzun - En Şişman - En Kısa Vezirler.....	204
Tarihten Korkuyorum	204
Osmanlı’nın Zor Zamanında	
Seylan Müslümanlarının Yardımları	204
Gece Gündüz Rabbime Duacıyım ki	
Felâketi Görmeden Öleyim.....	205
Padişahın Hassâsiyeti.....	205
Yavuz’un Tevazuu	205
Gökyüzü Neden Mavidir?	206
Mum Alayı.....	206
Ziver Bey ve Emsalleri.....	207
Neden “Kandilli” Denildi?.....	208
Hacıların Huzur ve Rahatı Sağlansın.....	209
Arslanla Dolaşan Paşa.....	210
Bizans’ta İlk Câmî.....	211
“Ane” Gibi Yar Bağdat Gibi Diyar Olmaz.....	211
Maratonla Gazete Dağıtımını.....	212
Osmanlı Çağında Adâlet.....	213
“Doğru Bilgi Vermeyenler Allah’ın Gazabına Uğrasın!..”	213
İnsanoğlu İlk Defa Kuzey Kutbu’nda	215
Top Çeken Vezirler	215
İkisi de Canına Minnet	216
Üç Buçuk Asırda Yirmi Bin Kere Büyüyen Devlet	216
Galatasaray Mekteb-i Sultanîsi	216
İlmin Şerefi	217
Orhan Gazi’nin Oğluna Nasihati	218
Osmanlı Hazinesini 400 Sene Açıp Kapayan Mühür.....	221
1 Milyon Altın Değerinde Bir Kandil.....	221
Helallik.....	221

Osmanlı Padişah Anneleri ve Hanımları	
Hakkında Yazılanlar Hayal Mahsülüdür	222
İmparator Olarak Bulunamazdınız	223
Kolombo Hamîdiye Mektebi	223
Siyasî Rakiplerine Göre Sultan Abdülhamid Han	224
10 Gün İçinde Yapılan 3500 Metre	
Uzunluğundaki Köprü	226
Padişahlarda En Uzun, En Kısa Ömürler	226
Böyle Aldatıldılar	226
Devletin Düşürdüğü Felâketten Bir Sahne:	
Komedi! Çocuk Oyuncağı!.....	227
Mikyâsü'l-Cedid'in (Nilometre) İcadı	227
İsrâfla Mücâdele	229
İlk Devir Osmanlı Arşivleri Yandı.....	229
Osmanlılar Fethettikleri Yerlerin Dilini	
ve Dinini Neden Değiştirmede?	230
Mescid-i Nebevî'de Teravih Namazı Nasıl Kılınırdı?	233
Dokuz Demir Çubuğu Birbirine Geçirdi	233
Miras Kalan Bir Ayıp	234
Kudüs'te 1200 Yıllık Hâkimiyet	234
Bu Sizin Zulmünüzün Neticesidir ki, İşte Zuhur Eyledi.....	235
Pencere ve Helâ Kirası.....	237
Merhametsiz Kişiden Vâli Olmaz	237
Çapulculuk ve Vahşet.....	238
Namımız Bütün Dünyaya Yayılmıştır!.....	241
İhtilal Mantiği	243
Hırka-i Saâdet Ziyaretleri.....	243
Osmanlı'nın Hoşgörüsü.....	244
Yıldız'da Bomba Hâdisesi	244
En Eski Selçuklu Hastahânesi.....	245
Önce İmtihana Girin!	246
Osman Gazi'nin Rüyâsı.....	246
Osmanlı Azameti.....	248

Osmanlı Sömürgeci Bir Devlet midir?	248
Ođlum! Bunu Al, Günde Üç Defa Ağrıyan Yerine Sür!... ..	249
Açlıktan Çekirge Yediler.....	249
Bu Papađan Başka Papađan!.....	250
Gülbenkyan'ın Yazma Eser Kütüphânesi Nerede?	251
Kadı İyâs ve Sarhoş	252
Osmanlı'da Valide Sultanlık	253
Bir Mâhi'n-nükûş da Bize Lazım!.....	254
Ayasofya'nın Minarelerinin Bir Tanesi Neden Farklı?	254

ÖNSÖZ

Hatırasız bir insan tasavvur etmek mümkün değildir. İnsan hayatı da acı ve tatlı hatıraların dokuduğu bir kumaş gibidir. Bir ilim olarak tarih de milletlerin maziye ait hatıralarından dokunmuştur. Bu sebeple, milletler için en evvel tahsil edilecek ilim, millî ilimdir, tarihtir...

Tarih raflarda tozlanmış kitaplar içinde hapsedilmiş bir vakalar zincirinden ibaret değildir. Tarih, insanlarda millî ve manevî şuurunu uyandırıp, manevî değerlerin gelişmesinde rol oynar. Âileden başlayıp millete doğru gelişen bir sevgi ve bağlılığın doğmasına imkân hazırlar. Böylece tarih, bir ferdin âit olduğu milletin, üstünde yaşadığı toprakların geçmişi öğrenme ve araştırma arzusunu ortaya çıkarır.

Tarih ilmi, insanın fikrî terbiyesine, medenî faziletine hizmet eden hakiki bir vasıta. Bugünü anlamak, gelecek için hazırlanmak iyi bir tarih bilgisine bağlıdır. Bir çiftçinin bir önceki yılda iyi ürün alamayışının sebeplerini önündeki yılda değerlendirmesi, kitaplara geçmemiş olsa bile onun da bir tarihçilik yaptığını gösterir. Kim olursa olsun ister devlet adamı, siyasetçi, ister çiftçi herkesin geçmişi ilgilendiren ve geleceğe aktarılacak, gerek yazılı gerek yazısız tarihî bilgilere ihtiyacı vardır.

Her hâdisenin husûsî tesirini ortaya koyup, meydana çıkacak fâide ve zararlarını mütalaa etmek ve bunları millî bir şuur olarak yeni nesillere aktarmakla mümkündür. Her nesil, yetişmekte olan nesil ile geçmiş arasında bir köprüdür. Aradaki mesafe iyi değerlendirilmediği takdirde, tarihî olan gerçeklerle, çağdaş olanlar arasında köprü kurulamaz ve insanlık büyük bir boşlukta savrulmaya mahkûm olur...

Sahip olduğumuz değerlerin şuurunda olmamız temennisiyle tarihin satır aralarında bir yolculuğa çıkıyoruz...